A°. 1827. N°. 25.

ARNHEMSCHE COURANT.

Dingsdag den 27 Februarij.

FRANKFORT, den 21. Februarij.

Te Weenen heeft dezer dagen een oud overste onder het Poolsche legioen, die met verscheidene ridder-orders versierd was, den 72jarigen abt *Plank*, hoogleeraar in de wiskunde, op deszelfs kamer met 13 dolksteken vermoord.

— Een berigt uit Konstantinopel, van den 25. Januarij, luidt aldus: — » Na de ontdekking der nieuwe zamenzwering, waarvan dezer dagen is gesproken, zijn er groote zaken bekend geworden, en voor de derde maal heeft de regering tot strenge en bloedige maatregelen de toevlugt genomen. Sedert tien dagen zijn de doodstraffen en verbanningen weder meer dan ooit aan de orde van den dag; dan het is ook niet te ontkennen, dat de stemming van het Turksche volk weder verontrustend is geworden."

GRIEKENLAND.

De algemeene Courant van Griekenland behelst berigten omtrent eene geheele mislukte onderneming der Grieken tegen Talandi.

In hetzelfde blad, van den 20. December, vindt men een berigt aan de regerings-commissie, door den opperbevelhebber *Karaiskaki* (eigenlijk *Kara-Iskaki*, dat is: *Zwarte Jacob*,) en 94 andere bevelhebbers geteekend, en afgezonden uit het hoofdkwartier van Rachova, den 8. December, omtrent het bekende gevecht, dat aldaar op den 6. dier maand voorgevallen is, en waarbij de Turken, met verlies van 1300 man, op de vlugt gejaagd zijn.

De jongste algemeene Courant, van den 27. December, spreekt van een nieuw gevecht, hetwelk den 19. December bij Velitza, (ten noorden van Rachova, aan geene zijde van den Parnassus,) ten voordeele der Grieken, onder *Karaiskaki*, is voorgevallen, en waarbij mede een aanzienlijk getal Turken gedood en 1000 lastdieren, met mond- en krijgsbehoeften, koffij, suiker en andere kostbare goederen in handen der Grieken gevallen zijn.

PETERSBURG, den 13. Februarij.

De volgende berigten zijn uit het leger van Georgie ontvangen: » Nadat de luitenant-generaal prins *Madatoff*, den 10. Januarij de Arras was overgetrokken, vereenigde hij zich met het detachement van den kolonel *Mistchenko*, die van Djavat gekomen was. De troepen trokken daarop snel naar de kleine rivier Zambour, bij welke een gedeelte der nomadische stammen gelegerd was. De plotselinge verschijning der onzen veroorzaakte groote verwarring onder hen. De ruiterij, versterkt door de Armeniers van Karabagh, overviel het kamp en maakte bij de 15,000 schapen en een aanzienlijk getal kameelen en paarden buit. — Ongeveer 500 nomadische huisgezinnen van Karabagh, die door de Perzen over de grenzen waren gevoerd, kwamen zich onderwerpen en werden naar die provincie verzonden. De luitenant-generaal prins *Madatoff*, het gerucht hebbende doen verspreiden, dat hij op het khanaat van Talijche wilde aanrukken, vervolgde langzaam zijnen marsch, ten einde de nomadische Perzen, die de omstreken van Talijche doortrokken, te bewegen om eene schuilplaats in het district Meschkine te zoeken, waar men hen beter kon aanvallen; dit plan is volkomen gelukt. — Bij het binnentrekken van het district Meschkine, in den nacht van den 13. Januarij, vernam de prins *Madatoff* de aankomst dezer nomaden, en zond dadelijk de ligte ruiterij en Armenische infanterie af om hen aan te tasten. De vijand, zoo onverhoeds aangetast, bood slechts zwakken en korten weerstand; zijn verlies bedroeg 18 gesneuvelden en eenige gekwetsten; van onzen kant hebben wij niet eenen man verloren, terwijl wij de onderscheidene nomadische stammen 2000 kameelen, 10,000 stuks hoornvee en 60,000 schapen hebben ontnomen. De luitenant-generaal prins *Madatoff* heeft de kleine stad Lahar of Lori in het district Meschkine bezet. — De schrik, door de verschijning onzer troepen veroorzaakt, heeft zich tot de stad Ahar verspreid. *Emir-Zade-Seifoumoulik-Mirza*, welke dezelve bezettede, heeft met zijn gezin naar Tauris de vlugt genomen, en de 1500 man geregelde troepen, welke hij bij zich had, zijn uiteen geloopen. — De generaal *Madatoff* gebiedt over 11,000 man met 33 stukken geschut.

CHRISTIANIA, den 12. Februarij.

Z. M. de Koning heeft heden de Storthing van Noorwegen met eene plegtige aanspraak geopend. Z. M. heeft onder anderen de Stortingh uitgenoodigd, op nieuw de voordragt omtrent eenige verbeteringen in de grondwet in haren geheelen omvang in overweging te nemen. — Om de handelsbetrekkingen des Rijks uit te breiden, houdt zich de Koning onledig met een handelstraktaat met de nieuwe Zuid-Amerikaansche Staten te sluiten.

PARYS, den 21. Februarij.

De heer *van Caulaincourt*, hertog *van Vicenza*, minister van buitenlandsche zaken onder *Napoleon* en zijn onderhandelaar met de verbondene mogendheden in 1814, is te Parijs in den ouderdom van 54 jaren overleden.

— Men is thans in de kamer der afgevaardigden bezig om over de amendementen op het ontwerp van wet betrekkelijk de drukpers te beraadslagen.

— Zie hier het tweede gedeelte uit de redevoering van den heer *Royer-Collard*, ten aanzien van dit ontwerp.

» Deze regels, zegt gij, zijn streng, maar ze zijn onvermijdelijk. Dit doet alles af.

» Neen dit is niet voldoende; neen, staatkundige noodzakelijkheid, al ware zij dringend, ontslaat u niet van de regtvaardigheid; neen het doel, al ware het heilig, heiligt niet alle middelen zonder onderscheid. Indien men dezelve die kracht toekent, neemt men alle misdaden op zich, die in naam der godsdienst of vrijheid gepleegd zijn. Wendt de oogen achterwaarts, en gij zult die staatkundige noodzakelijkheid, welke men heden inroept, schavotten zien oprigten en daarbij hooren zeggen: dat is streng, maar noodzakelijk. De regtvaardigheid, m. h., is de wet der wetten, de overheid der overheden. Zij is pligt voor de regeringen evenzeer als voor de onderdanen, en voor de eigendunkelijke regeringen evenzeer als voor de regeringen der vrijheid. Er bestaat geene noodzakelijkheid tegen de regtvaardigheid, vermits er, volgens de schoone uitdrukking van *Bossuet*, geen regt tegen het regt bestaat. Is het waar, dat gij uwe wet alleen door bedrog kunt verzekeren? Ik wil geen ander bewijs, dat zij slecht is; doch, al was zij goed, ziet er duizendmaal liever van af, dan dit plegtig verbond met de onregtvaardigheid aan te gaan.

» Zuivert nu vrij de wet van haar beginsel; ontneemt haar de onwedersprekelijke gevolgen; alleen daarom dat zij een regt verstikt en de zedelijkheid verkracht, blijft zij eene wet der dwingelandij. Het gaat met de dwingelandij als met de vrijheid; zij heeft hare vroegere geschiedenis en hare voorwaarden. Tweemaal in twintig jaren, wij hebben het niet vergeten, heeft de dwingelandij over ons geheerscht, met de revolutionnaire bijl in de hand, of het voorhoofd omstraald van den luister van vijftig overwinningen. De bijl is stomp geworden; niemand zou haar, geloof ik, weder willen opvatten, en niemand zou het ook kunnen. De omstandigheden, welke haar aanscherpten, zullen niet wederkomen, en in den loop van vele eeuwen niet weder zamentreffen. Alleen bij den roem in staatkunde en krijgshaftigheid kan zij heden haar staal wetten. Van roem ontbloot, zou zij belagchelijk wezen. Raadslieden van de kroon, bekende of onbekende opstellers der wet, gedoogt dat wij u vragen: wat hebt gij tot heden gedaan, dat u zoo ver boven uwe medeburgers verheft, dat gij in staat zoudt wezen om hun de dwingelandij op te leggen? Zegt ons, vervolgt de heer *Royer-Collard*, terwijl hij de oogen op de ministers vestigt, zegt ons ten welken dage gij in het bezit des roems getreden zijt, welke zijn uwe gewonnen veldslagen, welke zijn de onvergankelijke diensten, welke gij den Koning en het vaderland bewezen hebt. Klein en middelmatig gelijk wij, schijnt ge ons slechts in vermetelheid te overtreffen. De dwingelandij kan in uwe zwakke handen niet verblijven; uw geweten zegt u dit luider dan wij.

» De dwingelandij is heden ten dage zoo ijdel, zoo dwaas, zoo onmogelijk, dat er geen mensch is, die de hoop daarvan durft opvatten. Die zinnelooze vermetelheid kan alleen bij factien plaats grijpen. De wet, welke ik bestrijde, verkondigt derhalve het aanwezen eener factie in de regering, even zeker als of die factie zich zelve verkondigde, als of zij met onrolde vanen voor ons uittrad. Ik zal haar niet vragen wie zij is, van waar zij is, en waar zij henen gaat; zij zou liegen. Ik oordeel haar naar hare werken. Thans stelt zij u de vernietiging van de vrijheid der drukpers voor; voorleden jaar had zij het regt van eerstgeboorte uit de middeleeuwen opgedolven; het voorgaande jaar de heiligschennis. In de godsdienst, in de burger-maatschappij, in de regering gaat zij derhalve achterwaarts. Dat men haar de tegen-omwenteling of anders noeme, dat verschilt weinig, zij gaat achterwaarts; door fanatisme, privilegie en onkunde gaat zij uit naar de barbaarsheid en naar de ongerijmde heerschappij, welke de barbaarsheid begunstigt.

» De onderneming is moeijelijk en zal niet gemakkelijk te volvoeren zijn. Voortaan zal er geen regel meer in Frankrijk gedrukt worden, laat zulks; een stalen frontier zal ons voor vreemde besmetting behoeden, het zij zoo. Maar sinds lang is in de wereld de redetwist tusschen het goede en het kwade, het ware en het valsche geopend; hij vult ontelbare boeken, die dag en nacht door een weetgierig geslacht gelezen en herlezen worden. Van bibliotheken zijn de boeken in het geheugen overgegaan. Van daar moet men ze dus verjagen. Hebt gij daarvoor een ontwerp van wet? — Zoo lang wij niet zullen vergeten hebben wat wij weten, zullen wij voor de redeloosheid en dienstbaarheid weinig geschikt zijn.

» Dan de werking van den geest komt niet alleen van de boeken. Uit de vrijheid van bedrijf geboren, wordt zij door den arbeid, den rijkdom en de weelde gevoed; de verzameling in de steden en de gemakkelijkheid der gemeenschap onderhouden haar. Om de menschen tot slaven te maken, moet men ze verstrooijen en verarmen: armoede is de behoedster der onkunde. Gelooft mij, vermindert de bevolking, jaagt de menschen van het nijvere bedrijf naar het oorlog, verbrandt de fabrijken, maakt de kanalen toe, bouwt de groote wegen om; als gij dat alles niet doet, zult gij niets verrigt hebben; zoo de ploeg niet over geheel de beschaving gaat, wat daarvan rest zal uwe pogingen verijdelen."

— De Portugeesche opstandelingen, na zich in Spanje eenigzins hersteld te hebben, zijn onverhoeds weder binnen Portugal gedrongen en zoo verre gevorderd, dat zij Oporto bedreigden. Er zijn echter tijdig genoeg troepen der regering op het bedreigde punt aangekomen, en volgens de jongste tijdingen uit Madrid, zijn de rebellen den 5. bij de bruggen van Prado en Barea volkomen geslagen. Een groot aantal krijgsgevangenen zijn door de troepen der regering gemaakt en verscheidene stukken geschut in derzelver handen gevallen

— De courant van Madrid van den 13. dezer behelst eene ordonnantie, waarbij provisioneel de handel op Amerika onder vreemde vlag wordt toegestaan.

Van den 23. Februarij.

In de zitting van de kamer der afgevaardigden van gisteren zijn de twee eerste artikelen van het ontwerp van wet op de drukpers, zoodanig als die door de commissie gewijzigd waren, aangenomen.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van Woensdag den 21. Februarij.

De voorzitter brengt ter kennis der kamer eenen brief van Z. Exc. den minister van financien, daarbij aankondigende, dat, uit hoofde van onvoorziene omstandigheden, de wet op het *tarief van regten van in-, uit- en doorvoer* niet met 1. April, gelijk was voorgesteld, kan worden ingevoerd: weshalve in artikel 1 van het ontwerp, in plaats van *1. April* moet worden gelezen *1. Mei.* Aangenomen voor notificatie en zal van deze verandering melding worden gemaakt in het *verslag* der centrale afdeeling, wegens dat ontwerp van wet.

De centrale afdeeling brengt rapport uit wegens dat ontwerp. De zoo even gemelde verandering is daarin opgenomen. Het zal worden gedrukt en aan de leden rondgedeeld. Na eene korte woordenwisseling, waaraan de heeren *van Alphen* en *Beelaerts* deel nemen, wordt bij appèl nominaal besloten, dat de discussie *dier* wet zal plaats hebben op aanstaanden Zaturdag ten elf ure.

De heer *van Asch van Wijck* verontschuldigt zich andermaal wegens zijne afwezigheid en verzoekt dat in zijne plaats een ander benoemd worde tot lid van de commissie tot de petitien.

De voorzitter benoemt daartoe den heer *Corver Hooft.*

Van wege het ministerie van binnenlandsche zaken is aan de kamer hulde gedaan van het IV. deel van *Stuarts Vaderlandsche Geschiedenis.* — Plaatsing in de bibliotheek.

De voorzitter brengt ter kennis der kamer eenige bij hem ontvangen verzoekschriften, als 1.) van wege de stad Charleroi, welke haar verlangen te kennen geeft, dat, bij de nieuwe organisatie der regterlijke magt, de regtbank van eersten aanleg aldaar moge behouden worden. — 2.) Van wege de stad Verviers, doende een gelijk verzoek voor de kamer van koophandel, welke daar thans bestaat; 3.) van wege de gemeente Warneton (in West-Vlaanderen); St. Hubert (in de provincie Luik) Vielshalme, la Roche en nog eene andere gemeente in het groothertogdom Luxemburg; allen verzoekende dat de respective kantons-geregten aldaar mogen blijven bestaan; 4.) van wege een aanzienlijk aantal inwoners der stad Luxemburg, verzoekende dat de regtbank van eersten aanleg aldaar niet moge worden vernietigd; 5.) van eenen burger van Brussel, welke eenige bedenkingen aanbiedt over de noodzakelijkheid voor de regters, dat zij op eene van 's Rijks Hoogeschoolen zijn gegradueerd; 6.) van wege eene gemeente in Noord-Braband, betrekkelijk de invoering van het nieuwe kadaster; 7.) van wege onderscheiden inwoners der provincie West-Vlaanderen, zich beklagende over de misbruiken, welke plaats hebben, ten aanzien van den omslag in de admodiatie op het gemaal. Alle deze verzoekschriften worden naar de commissie tot de petitien verzonden.

De heer *de Meulenaere* geeft zijn verlangen te kennen, dat de commissie zich ten eerste bezig houde met de petitien betrekkelijk de organisatie der regterlijke magt.

De heer *de Secus* doet, namens die commissie, verslag 1.) aangaande het verzoekschrift van eenige fabriekanten in katoenen, lijnwaden en verwers, te Brussel, welke eene verhooging van regten vragen op de inkomende katoenen stoffen; 2.) wegens dat van den heer *de Stappers*, die wetgevende bepalingen vraagt, ten einde de gevolgen van het ontzetten van zijnen post, waardoor hij belet wordt zijne staatkundige regten uit te oefenen, te doen ophouden. De commissie stelt voor het nederleggen ter griffie, waartoe wordt besloten, na eene korte woordenwisseling tusschen den heer *de Meulenaere*, die eene aanmerking maakt op de redactie van het rapport, en den heer *de Secus*, die hetzelve verdedigt.

De heer *Hinlopen* doet verslag: 1.) wegens het verzoekschrift van de weduwe *Fabrey*, te Hasselt (provincie Limburg) reclamerende tegen de bestaande wet op de branderijen; 2.) wegens dat van een ander van denzelfden inhoud.

De heer *Weerts* doet verslag: 1.) wegens het verzoekschrift van den heer *F. Broglia*, fabriekant in schakko's en hoeden, te Antwerpen, die wettelijke bepalingen vraagt, ten einde zijne en andere partikuliere fabrieken zich kunnen staande houden tegen de mededinging der fabrieken in de gevangenhuizen; 2.) wegens dat van eenen commies van Heester (Limburg).

Nog wordt door een ander lid der commissie (*de Langhe*) rapport uitgebragt: 1.) wegens het verzoekschrift van eenige burgers van St. Truijen, zich beklagende over de wet op het gemaal; 2.) wegens dat van een particulier persoon, die eene wettelijke bepaling verlangt, waardoor die veroordeelden, welke hunne straf voleindigd hebben, ontheven worden van nog onder het toezigt der hooge politie te blijven.

Alle deze verzoekschriften worden ter griffie nedergelegd; en, de rapporten, uitgebragt op die van de wed. *Fabrey*, van de fabriekanten en verwers te Brussel, van de burgers van St. Truijen, zullen worden gedrukt en aan de leden rondgedeeld.

De zitting wordt opgeheven en geadjourneerd tot aanstaanden Zaturdag ten elf ure.

LUIK, den 22. Februarij.

Er hebben bij de hooge school alhier eenige onlusten plaat gehad, ten gevolge der invoering van een reglement, dat de algemeene goedkeuring niet wegdraagt. Van de zijde van het ministerie wil men echter dit reglement volstrekt in werking gebragt hebben. Volgens eene genomene resolutie, moeten degenen, welke zich daaraan niet onderwerpen, van de akademie van Luik worden weggezonden, terwijl zij op geene andere hooge school meer zullen mogen toegelaten worden.

ARNHEM, den 26. Februarij.

Men heeft thans de zekerheid, dat Zr. Ms. schip van oorlog de *Waterloo*, in plaats van van Helgoland naar Cuxhaven te stevenen, naar Engeland is gezeild en zonder ongelukken de Theems is binnengeloopen.

— Volgens berigten uit Londen, van den 20. dezer, is de minister *Canning* in zoo verre hersteld, dat hij weder eenige werkzaamheden heeft kunnen op zich nemen. Dan nu verkeert zijn vriend, de eerste minister graaf van *Liverpool*, in eenen uiterst gevaarlijken toestand. Hij is door eene beroerte aangetast, waardoor zijne geheele regter zijde is verlamd geworden. Men heeft geen hoop, dat hij, al mogt hij eenigzins herstellen, weder in staat zal geraken om zich met staatszaken te belasten. — De meeste Engelsche ministers zijn eenigzins ongesteld geworden door de ongemakken, welke zij bij de begrafenis van den hertog *van York* doorgestaan hebben.

Mengelwerk.

BEDENKINGEN OVER HET ONTWERP VAN WET OP DE REGTERLYKE INSTELLINGEN.

Elk onzer, die met een onpartijdig gemoed over de voor- en nadeelen van het land onzer inwoning nadenkt, zal de laatste meestal vinden in den phijsiken en finantielen toestand van hetzelve; de meeste der voordeelen daarentegen in de bevrediging onzer edelste behoeften, het genot van eene gepaste staatkundige vrijheid, in gelijkheid voor de wet, in eene onpartijdige regtsmagt, in de zorg voor opvoeding, beschaving en wetenschap. Waar vinden wij ook anders eenige vergoeding voor den druk onzer lasten, voor de schrale bronnen van ons bestaan? Waar anders eenigen troost in alle rampen, welke ons binnen en buiten 's lands treffen? En wie zoude niet, zoo hij dit levensgenot miste, voor minder opofferingen een rijkelijker bestaan buiten den geliefden grond onzer vaderen zoeken?

Maar elk blijft gaarne dáár; waar de persoonlijke hoedanigheden van den Vorst den zekersten waarborg voor het geluk van den onderdaan opleveren, waar hij bij zijn regt wordt gehandhaafd, waar hij dagelijks aan het hoofd van den Staat den lof van wijsheid en van regtvaardigheid hoort toekennen. En van waar die zoo gegronde lof? Omdat dat gedeelte der natie, hetwelk in staat is om over deze belangen het best te oordeelen, ook het meest overtuigd is, dat alle onze bezwaren noodzakelijk voortvloeijen uit den drang der tijden en der omstandigheden; alle onze voorregten daarentegen aan de wijsheid en het beleid van het hoofd onzer regering grootendeels verschuldigd zijn. Maar zoo wij den God onzer vaderen moeten danken voor het geschenk van zulk een Vorst, ook hij erkent dankbaar het geluk van te regeren over het volk van *Nederland.* Door de wederkeerige overtuiging hiervan kunnen de grondslagen van ons staatkundig gebouw het meest worden bevestigd. Dezelve moet in onze wetten heerschen, gelijk dezelve heerscht in het hart van den Koning en in de gevoelens van het volk. Ook in den raad, welke den Koning omgeeft, moet een geest doorstralen, welke gegrond is op die overtuiging. Eerst dan is de staatsman waarlijk groot, wanneer men in hem noch den man des volks, noch des Konings, maar den vertrouwden en beminden raadgever van beiden aanschouwt!

Mogt onze geschiedenis, mogten de wets-ontwerpen ons onze staatslieden als zoodanigen steeds doen kennen. Maar niet altijd zien wij hen in hetzelfde licht, waarin wij onlangs den minister van buitenlandsche zaken, bij gelegenheid van zekere bekende nota, aan het hof van *Oostenrijk* gerigt, hebben aanschouwd. In het lang verwachte wets-ontwerp op de regterlijke instellingen, kwam het ons bovenal voor, dat deze geest van overeenstemming en vertrouwen niet heerschte. Het is echter niet alleen in dit opzigt, dat dit ontwerp onze wenschen onbevredigd laat. In de hoofdbeginselen strijdt hetzelve met de vereischten van eene gezonde staatkunde; in de details is hetzelve onvolledig. Het is eene transactie tusschen beginsel en datgeen, wat, als gevolg daaruit had moeten voortvloeijen; eene transactie tusschen het eigenbelang van velen, waarbij men het hoofdbelang der gemeenschap heeft uit het oog verloren; een voortbrengsel van kleingeestigheid, waarin men alles aan het belang van den Monarch meende te kunnen onderwerpen, terwijl men de monarchie geheel vergat.

Onze Koning wil aan het volk zijner *Nederlanden* geven in zijne wetten, hetgeen hij aan hetzelve geschonken heeft in zijne gevoelens; dat is regtvaardigheid, gepaste vrijheid, vertrouwen in het landsbestuur. Strekken daartoe de bepalingen, waarin aan de regterlijke magt de beslissing der competentie en geschillen over administratieve of regterlijke bevoegdheid wordt onttrokken? Wij bekennen, dat het tegenovergestelde niet vrij is van zwarigheden, maar deze zijn ligt te boven te komen, terwijl het voorgestelde op eene geheele miskenning van beginselen rust. Bij juiste wetsbepalingen, wat tot de administratieve bevoegdheid behoort, afgeleid uit de grondwet, uit monarchale beginselen, uit de ondervinding van dertig jaren en naar later bevinding verbeterd, zal men dit struikelblok te boven zijn. Dan zoude Nederlands wetgever *een voorbeeld geven*, nu volgt hij een spoor, hetwelk tot nog toe elk, die het bewandelde, in eenen doolhof van verwarring bragt. Dan was ieder regtvrager gerust, nu bekommerd; welligt zonder reden; maar toch mist het vertrouwen, welke de grondslag van burgerlijke rust en tevredenheid uitmaakt. Dan was er aan de wetenschap een nieuw veld geopend, nu wordt zij gestuit in hare vaart en weder in de Fransche duisternis opgesloten, van waar zij niets kan doen hooren dan eene onverhoorbare klaagstem.

Dit zij hiervan genoeg. Maar wat zullen wij zeggen van de noodzakelijkheid eener vernieuwde vijfjarige benoeming van de arrondissements-regters? Wij kunnen de grondwet niet tegen die bepaling aanvoeren, en er is een oogpunt onder hetwelk men dezelve als nuttig kan doen voorkomen. De ondervinding schijnt geleerd te hebben in *Frankrijk*, en het zoude bij ons ook zoo kunnen zijn, dat er regters bestaan, die ongeschikt zijn of worden voor de waardigheid van hunnen post, zonder dat men hen door de wetten zóó bereiken kan, dat daarop eene afzetting volgen mag. Hierbij zoude deze bepaling van nuttige toepassing kunnen zijn, maar kan die toepassing ook niet verkeerdelijk plaats hebben? Kan de Vorst zelf in het hart en in de daden van een ambtenaar zien? Kan hij niet verkeerd worden ingelicht? Waar zal men beginnen, waar eindigen? Zal de niet vernieuwde benoeming niet bij sommigen uit gunst worden nagelaten, medelijden met huishouden enz. niet terughouden van dezen maatregel? Zal de vrees er voor nimmer, ook ongemerkt, van invloed zijn op des regters uitspraak; ook zelfs, wanneer hij geen reden heeft tot vrees voor niet-benoeming? Ondermijnt deze wetsbepaling niet het vertrouwen in de waardigheid en de onpartijdigheid van den beslisser over ons regt? Nog vragen wij niet, even min, als wij het vooronderstellen, of ontevredenheid over de uitspraak van eenen regter, immer deszelfs niet-benoeming zoude veroorzaken? Neen wij geven het toe, *nimmer* zal deze maatregel zonder goede reden worden toegepast, *nimmer* nagelaten uit gunst; deszelfs gevreesde toepassing met alle deszelfs gevolgen zal *nimmer* den Nederlandschen regter een haar breed doen wijken van de inspraak van zijn geweten; — maar inamovibiliteit van den toevertrouwden regterspost, verheft in eene edele ziel het gevoel van pligt en van waarde; het waart den zwakken vrij van den invloed van alle vrees; — inamovibiliteit des regters is een lievelings denkbeeld van het volk, daarop is zijne rust, zijn vertrouwen gevestigd; — laat aan beiden, gij magtigen des lands! dat kleinood: moge het een herschenschim wezen; Vorst en volk zullen er bij winnen.

De onafhankelijkheid van de regterlijke magt is in eene welgeordende monarchie voor den Vorst zelven van de hoogste waarde. Zij verheft het oordeel over zijne regtvaardigheid boven alle bedenking. Eene ongeschondene regtsmagt, door hare onafhankelijkheid van allen invloed vrijgewaard, beteugelt de misbruiken, waartoe de dienstijver van administrative ambtenaren aanleiding geven kan. Dezen, in hunne vaart gestuit, mogen daarom hare afhankelijkheid verlangen; maar het oog van den souverein omvat, van hooger standpunt, niet alleen de belangen van zijne staatsdienaren, maar ook die van zijne burgers. De souvereine regtspraak is edeler en meer zijner waardig, naarmate zij zich meer boven alle bedenking van zijdelingschen invloed verheft. Bij het doen der keus, moet hij, die zijne magt delegeert, geheel vrij zijn; maar bij het doen dier keuze, waarbij hij zijne belangen, dat zijn, die der regtvaardigheid, opdraagt, zegt hij: » Oordeelt in mijnen naam, onafhankelijk, gelijk ik het zoude doen, en verantwoordt u aan uw geweten alleen." De pligten van den regter, als zoodanig, zijn, in verkleinden omvang, als die van den souverein; en zou dan hij, die derzelver gewigt het meest gevoelt, den regter niet willen vrijwaren van alles, wat aan zijne standvastigheid en pligtsvervulling den minsten hinder zoude kunnen toebrengen? Welke de motieven van de regterlijke uitspraak mogen geweest zijn, dit zien partijen, dit ziet de Vorst en de Onderdaan in het vonnis zelve, en wanneer

dus art. 25 strekken mogt tot nader verantwoording te geven op eene regterlijke uitspraak, dan is het even verwerpelijk, doch wij gelooven niet, dat er dien zin aan kan worden gegeven op grond van den af te leggen eed art. 31.

Doch wij zullen met geene aanmerkingen op artikelen aanvangen, daar hieraan geen einde zoude wezen. Wij bepalen ons alleen tot eene enkele bijdrage nog, tot dien geest van jaloezij en eigenbelang, welke in het ontwerp dier wet heerscht, en welke zoo zeer in tegenspraak is met de gevoelens van onzen Koning. Uit welk oogpunt beschouwd, kan het nuttig zijn, dat elke provincie een Hof hebbe? Wegens nabijheid voor de partijen? Maar als er toch, gelijk zeker in de meeste zaken in appèl andere regtsgeleerden noodig zijn, wat baten dan eenige uren meer of minder afstand? Ter bevordering van monarchale eenheid? Maar deze wordt hier altijd door verbroken. Ter voldoening van art. 182 der grondwet? Maar dit laat de keus vrij. Ter bevordering der jurisprudentie? Wij vertrouwen gaarne, dat een ijverig procureur-generaal den Hoogen Raad, door art. 101, zeer dikwijls als dispuut of casus collegie zal doen ageren, maar aan eenheid van jurisprudentie zal wel niet meer te denken zijn. Neen, uit het belang van elke provincie afzonderlijk en in tegenstelling van alle, om de geschillen over de plaats van de residentie van het Hof (of liever, om mij in dien geest uit te drukken, over de plaats, welke *begunstigd* zoude worden met de residentie van het hof) daarom krijgt nu elke provincie een *Hofje*. Dit Hofje zal zeer veel gemakken opleveren; men behoeft er maar deur uit deur in te gaan, om in het laagste en hoogste ressort regt te krijgen. Ook kan men, bij privilegie, in eens, genezen worden. Beide manieren komen in hetzelfde collegie waarschijnlijk in de meeste gevallen op een uit. Ik zal mijne lezers niet uitnoodigen om lang in dat Hofje te verblijven. Het is van boven met een Panoptikon versierd, doch nog weinig voltimmerd en het togt er geweldig.

Doch laat ons bij eene zoo ernstige zaak geen vrijen teugel vieren aan onvoegzame spotternij, maar wenschen wij veel eer, dat elk, die eenigen invloed uitoefenen moet op onze wetgeving, doordrongen zijn moge van het gevoel, dat individuele belangen onderdeelen zijn van het algemeene, en dat de eerste zeker kwalijk zijn begrepen, zoo uit derzelver vereeniging geen geheel gevormd wordt, hetwelk aan de eer der monarchie, aan de waardigheid der regtsmagt, aan de verlichting onzer tijden en de vordering der wetenschappen beantwoordt. Ongelukkig is het vooral in mijne oogen, dat men eene zaak als de besprokene behandelt, als of er een strijd was tusschen Volk en Vorst.

Beide zijn één en onscheidbaar. Kleingeestigheid en onverstand, Machiavellisme alleen kan dezelve verdeelen. De oudheid hulde het beeld harer wetgeving in een goddelijk gewaad; wij hebben dien sluijer opgeligt en dat beeld verzinnelijkt.

Ongelukkig voorwaar, zoo dit slechts strekken moet om bij den oorsprong der wetten niets te zien, dan hare naaktheid en de vlakken van hare geboorte. Maar gelukkig, zoo het ons nader voor oogen gesteld is, om zijne goddelijkheid meer te bewonderen en ons te overtuigen, dat, waar menschen vergaderen om de hoogste belangen der menschheid op aarde te behartigen, de geest Gods, dat is die van wijsheid, van liefde en overeenstemming hen niet geheel vreemd is.

DE KLEEREN MAKEN DEN MAN.

Wel, vader! wat zal er toch van onzen JAN worden? vroeg de zorgvolle vrouw STRYKUIT, op zekeren winteravond, haren echtvriend, die zich een paar uurtjes bezig had gehouden met het bijschrijven van zijn kleermakers grootboek, dat hem met het aanstaande nieuwe-jaar weder eene bron van voordeelige ontvangsten stond te worden, daar hij het sedert een dozijn jaren gelukkig zoo ver gebragt had van bijna voor niemand dan solide klanten te werken, op wier prompte voldoening hij tot hiertoe altijd veilig had kunnen rekenen. — Wat er van JAN worden zal, moeder! was het antwoord? — Wel een kleermaker. Er is geen beter broodwinning onder de zon. Mijn overgrootvader, grootvader en vader hebben dat beroep altijd met het beste gevolg gehanteerd. Zitten wij niet nog op hetzelfde plekje gronds, dat mijn vader zaliger voor ruim zestig jaren reeds zijn eigendom noemde. Zijn dat de zelfde muren niet, die even zoo vele jaren getuigen waren van de heerlijke tijdpassering diens zuinigen en overleggenden mans, het natellen zijner ontvangene penningen en het knippen zijner coupons? Heeft zijne nalatenschap mij niet het eerst in staat gesteld om ons huis naar den laatsten smaak geheel te laten veranderen, en zetten wij er niet, sedert zes en twintig jaren, met het grootste genoegen de voorvaderlijke affaire in voort? — Nu ja — hernam vrouwlief — dat is allemaal waar. Wij hebben het gezegend en zouden zonde doen van te klagen. Maar gij weet toch ook even zoo goed als ik, dat wij JAN eene fatsoenlijke burgerlijke opvoeding hebben doen geven en hem veel meer hebben doen leeren, dan er voor het kleermakers vak noodig is. En wat zal de jongen nu met al die kunde doen, als hij zijn leven lang met de schaar en de el in de hand moet staan? — En wiens schuld was het — viel STRYKUIT haar in de reden — dat de jongen zoo veel, zoo magtig veel moest leeren. Hebt gij, met uwe hoogdravende gezindheid, daar toe niet alleen aanleiding gegeven. Volgens mijn plan, had hij genoeg aan goed schrijven, rekenen, het grondig leeren van zijne moedertaal en ten overvloede, omdat het nu en dan wel eens te pas komt, aan het beoefenen der Fransche taal. Maar uwe wijze van zien — om met de geleerden te spreken — was anders dan de mijne. Gij vondt het beter, dat hij een letterkundig pedantje wierd en zich van tijd tot tijd met den geringeren graad van wetenschap zijns vaders vermaakte; dat hij in zoogenaamde letterkundige genootschappen kwam en bij de wereld doorging voor een jongeling van hoogen aanleg en groote talenten; dat hij concerten en danspartijen bezocht, in koffijhuizen liep en dikwijls bij nacht en ontijden te huis kwam. Hoe veel hartzeer mij dit laatste menigmaal veroorzaakte weet gij te wel om het mij tegentespreken. Ik heb, helaas! uit eene verkeerde inschikkelijkheid, u tot hiertoe in de opvoeding van ons eenig kind het vrije beheer gelaten, omdat mijne drukke beroeps-bezigheden mij zelden den tijd lieten er mij geregeld aan toe te wijden: maar dat beheer moet een einde nemen. Ik zie te duidelijk, wat er de gevolgen van zouden zijn, en daarom heb ik vast besloten om JAN bij mij aan het werk te zetten, en hem onherroepelijk voor mijn vak op te leiden. Bovendien heb ik geen verstand genoeg om den jongen na te gaan als het met hem op een studeren ging, en die zorg aan vreemden toe te vertrouwen, bolt mij in het geheel niet. Ik moet zelf kunnen zien of hij vordert en bekwaam wordt, en dat kan ik het best als er een kleermaker van hem groeit. Kort en g ed! gij weet mijn voornemen, moeder! en zult er mij niet in tegen werken, hoop ik. Met nieuwe-jaar aanvaardt JAN de naald en de schaar.

Zonder één woord verder te spreken, verliet de teleurgestelde moeder zuchtende de kamer en zocht haar' troost in het beknorren van de meid, die zij juist in de keuken bezig vond met iets te doen, dat tegen haar zin was.

Ja, ja, — vervolgde vader STRYKUIT in zich zelven — men mag zeggen wat men wil, er is geen beter beroep dan het kleermakers beroep, en vooral in onze dagen. Er komen zeker vele vreemde snoeshanen, die ons, gevestigde naalden-helden, het gras voor de voeten zoeken weg te maaijen en, door kunstig verzonnen uithangborden, de kleeren behoevende menigte tot zich zoeken te trekken; maar wat nood! de meesten dier gelukzoekers vertrekken ook weder even spoedig met de noorderzon en kunnen mij en mijne confraters geen leed doen, die zich te regt op den voordeeligen titel van familie-kleermakers mogen verhoovaardigen. — Welk eene heerlijke uitvinding is toch, de kleederendragt. Alle menschen moeten haar verschuldigde hulde bewijzen en aan ons, bezorgers van het onontbeerlijke fatsoen, dat thans meer dan ooit in het uiterlijke bestaat, billijken tol betalen. De kleeren gelden immers van jaar tot jaar meer dan deugd, verdiensten, en eerlijkheid; en een braaf, knap en goedhartig man in een slecht gewaad maakte voor honderd jaren reeds een even misselijk figuur als, in vroegere eeuwen, een tournooi-ridder zonder blinkende en uitstekende wapenrusting. — Jammer maar, dat in ons, anders nog al vrij verlicht vaderland, de kleermakersstand nog altijd met een zeker *air de mépris* beschouwd wordt, en wel meest door dezelfde heeren, die aan mij en mijns gelijken hun uiterlijk aanzien alleen te danken hebben, en niet zelden een paar jaar ten onzen koste den fatsoenlijken man uithangen! Jammer, dat wij hier, zoo als in *Engeland*, den toegang tot staatsambten ten eenemale afgesloten zien, en, al tellen wij ons ook onder de gegoede, welgestelde ingezetenen eener provincie, om ons beroep, verstoken blijven van eene eer, die dáár door zoo vele naaldenvoerders reeds genoten is en nog voor zoo velen te genieten staat! Doch, waartoe die hoogmoedige gedachte, vader STRYKUIT! Smaakt gij in uwen burgerkring niet meer genoegen en eer dan de meeste leden van de kamer der gemeenten? Zonder uwe hulp of die uwer confraters kunnen daar, in de eerste plaats, geene hoogedele grootachtbaren verschijnen; want een lid van de eerste of tweede kamer zonder kleeren, of met een oude, kale versleten rok, mist zijn beste en voornaamste geloofsbrief, en zou er even gezien zijn als een rotte appel bij eene fruitvrouw. Wij kleermakers verschaffen eigenlijk gezegd de kwaliteit aan de zelfstandigheid van den staatsman, en behooren daarom tot de nuttigste leden der maatschappij. En slaan wij het oog op den geestelijken of militairen stand: o, hoe veel hooger rijst dan onze waarde! Op den kansel of voor het altaar moet men, deftig uitgedoscht, verschijnen, en naar de parade gaande, behoort de held *en grand tenu* te zijn; want komt hij daar in het eenvoudige gewaad van een burger mannetje gehuld, dan ontbeert hij zijnen martialen vorm en daalt tot de kwaliteit van den soldaat uit den landstorm af, dien wij bij den aanvang onzer gezegende omwenteling zoo menigmaal met een' schamperen glimlach zagen optrekken.

Kleeren zijn de beste aanbevelingsbrieven, en het zekerste middel om bij de wereld in aanzien te staan. Verbeelden wij ons een man, in wiens binnenste deugd en braafheid huisvesten, wiens geest toegerust is met kundigheden en talenten; maar wien het fortuin zoo stiefmoederlijk bedeelt, dat hij ter naauwer nood het dagelijksch kostje kan vinden. Hij verschijnt in een zeer aanzienlijk gezelschap van rijke domkoppen, bij wier kleedij de zijne zoo zeer afsteekt als een boomblad in den herfst bij een dito in de lente. Men kent hem niet en vindt, naar het uiterlijke af te meten, ook weinig punten van aanraking in hem. Hij is beleefd, spraakzaam, geestig, men verwaardigt zich hem een poos geduldig aan te hooren: Maar — dat is ook het al! den volgenden dag, hem op straat ontmoetende, gaat men hem voorbij zonder eenig blijk van kennismaking of draait het hoofd om, ten einde niet in de noodzakelijkheid te komen hem te moeten wedergroeten. Hoe geheel anders gaat het met den sierlijk uitgedoschten fortuin-zoeker. Deze heeft nog naauwelijks zijn eene voet in de kamer of dadelijk keert zich het geheele gezelschap naar hem toe; hij wordt nederig begroet, minzaam toegesproken; — wat zeg ik? het is voor velen eene hooge eer, eene onbetaalbare genade, door hem met eenen vriendelijken blik begroet te worden.

En waarom — omdat het hem sedert een paar jaren gelukt is in den zoogenoemden windhandel, een half millioen bijeen te schrapen en thans onder de gegoeden en aanzienlijken eene eerste plaats te bekleeden; omdat zijn uiterlijke vorm het geldende patent van een fatsoenlijk man is en de crediet-brief, die hem overal den toegang ontsluit.

Hoe veel achting en eerbied is men derhalve aan ons, bevorderaars van uiterlijk aanzien en kwaliteit, dan niet verschuldigd! Onze winkels zijn tempels aan de dienst der aanbiddenswaardige mode-godin gewijd. Fabrijken van rang en verdiensten, waar nietswaardigen in personen van groote beteekenis worden herboren; waar excellenties, maarschalken, generaals, regters, hoogleeraren, geneesheeren, advocaten, geestelijken, kortom alle soort van wereldlingen worden geknipt en gevormd: waar petits-maitres en minnaars uit verschillende kleuren worden zaamgesteld, ja zelfs de beminnelijke sexe niet zelden een voornaam gedeelte harer uiterlijke waarde deelachtig worden kan.

Neen! geen ander beroep voor mijn zoon, dan het mijne. De stam der STRYKUITEN moet in dat beroep voortbloeijen, en behage het de Hemel! tot aan den afloop der eeuwen, vruchten dragen, der edele kleermakerskunst dubbel waardig.

Het bepaalde tijdstip, dat de jonge STRYKUIT naast zijnen vader zijne werkzaamheden zou aanvangen, verscheen; en, hoe strijdig ook met moeders verhevener plannen, de nog niet geheel vergroeide telg van den edelen familie-kleermaker, schoot binnen weinige jaren zoo heerlijk op, dat hij thans reeds met frissche loten prijkt, die den wensch des vromen vaders naar allen schijn zullen verwezenlijken, indien namelijk het menschdom met het vereeren van den uiterlijken tooi en het afmeten van 's menschen innerlijke waarde naar dien maatstaf zoo loffelijk blijft voortgaan, als wij in onzen leeftijd zien plaats grijpen.

De ondergeteekenden telden het steeds onder de grootste voorregten, die hun ten deele vielen, dat zij het Akademisch Onderwijs hebben mogen genieten van den te vroeg gestorvenen JAN MELCHIOR KEMPER, en in zijnen gemeenzamen omgang dikwerf, gelegenheid vonden, om zijne uitstekende bekwaamheden, zoo wel als zijne voortreffelijke deugden te bewonderen, en daaruit voor zich zelven onwaardeerbare lessen voor verstand en hart in te zamelen. Zij zullen dus niet behoeven te verzekeren, dat de treurige maar van zijn onverwacht afsterven hen diep griefde, en dat zij met geheel hun hart deelden in den algemeenen rouw, welke dat onherstelbare verlies onder alle standen verspreidde. Zij betreurden nog bovendien, buiten de mogelijkheid te zijn om het aandoenlijke feest zijner uitvaart persoonlijk bij te wonen, hunne tranen te mengen met zoo velen daar zoo hartelijk geschreid, en de welverdiende hulde aan zijne nagedachtenis te hooren toebrengen door zijnen onnavolgbaren vriend, VAN DER PALM. Zij trachteden dat gemis te vergoeden door de gretige lezing en herlezing van die lijkrede, door VAN KAMPEN eene heerlijke lofrede genaamd, en bleven telkens met zekere geestvervoering stil staan bij de woorden: *daar ligt hij nu onder eenen eenvoudigen steen; het dankbaar vaderland beslisse, wat het daarop schrijven, wat het daarop stichten zal.* Die steen bleef hun steeds in de gedachten, en dat schrijven, dat stichten op denzelven was in hunne oogen een heilige pligt, tot welks vervulling velen geroepen werden. Ook zij gevoelden zich, van den beginne af daartoe aangespoord; zij blaakten van ijver, om daartoe

mede een stap te wagen; met ieder oogenblik groeide dit hun verlangen, door de levendigste erkentenis aangevuurd; en toen, na een jaar tijds-verloop, de treurige dag wederom aanbrak, die het aandenken aan het geleden noodlottig verlies zoo treffend vernieuwde, was het hun bijkans onmogelijk deze begeerte langer te onderdrukken. Ook meenden zij aan dezelve, zonder de bescheidenheid te kwetsen, voldoening te mogen geven. De betrekking van leerlingen tot de mannen, aan wie zij voor hunne vorming veel of alles te danken hebben, is immers heilig en aan kinderpligt gelijk. Hoe veel te meer tot eenen Leeraar, die hun niet slechts den weg tot letterroem door zijn onderrigt aanwees, maar ook door lessen, omgang en voorbeeld, hen met de reinste geestdrift voor al wat groot en schoon en goed is bezielde; tot den Leeraar, in wien zij tevens eenen der redders van het Vaderland in de beslissendste oogenblikken, eenen wijzen, deugdzamen en moedigen staatsman, een bevorderaar van het algemeen belang in veelvuldige en uitgebreide betrekkingen, den grooten man in den waren zin des woords, eerbiedigden, en op wien hun jeugdig hart zich verhoogmoedigde, als zij hem hunnen Leeraar noemden. Indien de Gade voor haren Echtgenoot, het Kind voor zijnen Vader, de Vrienden voor hunnen Vriend het gedenkteeken stichten, dat deszelfs verdiensten en roem aan het late nageslacht zal verkondigen; waarom zou dan eere [illegible] voldoening aan dankbare leerlingen voor [illegible] onvergetelijken Leermeester geweigerd worden? —

De ondergeteekenden deelden, van deze gedachte vervuld, aan den man, die in zijne lijkrede het schrijven of stichten op KEMPERS grafsteen als een Vaderlandschen pligt had aangewezen, aan den Hoogleeraar VAN DER PALM, hunnen wensch mede, dat die pligt in de eerste plaats door allen die zich met hen beroemen leerlingen van KEMPER te zijn, mogt worden vervuld; en tevens hun voornemen, om des noods daartoe aan die overigen de uitnoodiging te doen. Zij hadden het genoegen op beide de goedkeuring van Zijn Hoog Geleerde weg te dragen. Zij gaven daarna aan de Weduwe en Kinderen van den overledenen van het een en ander kennis, en mogten ook van deze derzelver toestemming tot de uitvoering van hun ontwerp verkrijgen. Hiermede gesterkt, wagen zij het nu, zonder eenige aanmatiging, onder alle diegenen, die in vroegeren of lateren tijd het Akademische onderwijs van den Hoogleeraar KEMPER mogten genieten, op te treden en dezelve allen uit te noodigen om zich met hen te vereenigen, ten einde voor gemeenschappelijke kosten op — of in — de nabijheid van het graf, waarin het stoffelijk overblijfsel van den dierbaren leermeester bewaard wordt, een eenvoudig maar sierlijk gedenkteeken te stichten, ten einde voor tijdgenooten en nakomelingen de tolk te zijn van de warme dankbaarheid, welke zij den overledenen, voor de lessen der wijsheid uit zijnen mond gehoord, met een bewogen hart, steeds blijven toedragen. Overtuigd, dat allen, aan wie deze uitnoodiging gerigt is, dezelfde gevoelens met hen koesteren, en slechts de eerste gelegenheid wachten, om die gevoelens door deelneming in hun ontwerp te openbaren, hebben de ondergeteekenden gemeend, ten einde geen oogenblik onzekerheid omtrent de wijze van medewerking te doen bestaan, die gelegenheden voorloopig eenigzins nader te mogen en te moeten bepalen, en zich daartoe in iedere plaats van eenig aanbelang tot een of twee, hun meest bekende gewezene leerlingen des onvergetelijken gewend, met verzoek, om aan allen, hun mede als zoodanig bekend, eene lijst van inschrijving aan te bieden, en dezelven daardoor in de gelegenheid te stellen, om voor eene bepaalde bijdrage aan het oprigten van het voormelde gedenkteeken deel te nemen; na afloop van welke voorloopige inschrijvingen de ondergeteekenden zich voorstellen aan de deelnemers eene nadere uitnoodiging te doen, om zich, hetzij in persoon, hetzij door afgevaardigden, of op iedere andere meest doeltreffende wijze over de middelen tot — de manier van — en het toezigt over de uitvoering van dit ontwerp, bij gemeenschappelijk overleg te verstaan.

Arnhem, den 22. *February* 1827.

J. M. DE KEMPENAER.
J. T. H. NEDERMEIJER VON ROSENTHAL.

CORRESPONDENTIE.

Wij hebben van eenen Nederlander uit Amsterdam ontvangen *f.* 10 voor den kapitein van de *Julia*; alsmede eenen brief van den heer D., die *f.* 100 voor denzelfden kapitein aanbiedt.

In eene volgende zal waarschijnlijk iets naders omtrent de zaak van de *Columbus* medegedeeld worden.

ARNHEM, den 27. Februarij.

Het water is hoog in den *Rijn* aan de Paal:

Den 26. Feb.	2 El	8 Palm	0 Duim,	gewassen 0 D.	gevallen	0 D.
Den 27. dito	2 El	8 Palm	5 Duim,	gewassen 5 D.	gevallen	0 D.

Heden overleed alhier de Hooggeboren Jonkvrouwe, *CHARLOTTA LOUISA* [illegible] *BYLAND*, in het tachtigste jaar van haar leven.

ARNHEM,
den 19. Februarij 1827.

Heden overleed, in den ouderdom van 71 jaren, mijne geliefde en eenig overgeblevene Zuster, Jonkvrouwe *COENRA[illegible] NA WILLEMINA* BARONNESSE VAN *REEDE* VAN DE *PARKELER*.

TWELLO,
den 21. Februarij
1827.

E. L. DOUAIRIÈRE VAN BOECOP,
Geb. VAN REEDE.

ARNHEM, den 25. Februarij 1827.

Heden overleed alhier, in den ouderdom van ruim 82 jaren, de Hoog Wel Geboren Heer *HENDRIK WILLEM COENRAAD* [illegible] *APPARD*, Oud-Ontvanger en voormalig Lid van de Regering dezer Stad.

BEKENDMAKING.

De VEEMARKTEN, te *HUISSEN*, zullen jaarlijks gehouden worden (en wel voor de eerste maal in 1827) de twee laatste Donderdagen in *April* en den eersten Donderdag in *Mei*.

---

§ * § De ONTVANGER der DOMEINEN § § te *HARDERWYK* is voornemens, op Dings- † dag den 6. Maart 1827, des voormiddags ten elf ure, in het Gemeentehuis te *Apeldoorn*, in het openbaar, aan de meestbiedenden te verkoopen, eenige perceelen EIKEN- en BEUKEN BOOMEN, gelegen in het *Hoogsoerensche Bosch*.

De Conditien zullen ter lezing liggen ten Kantore van den Ontvanger te *Harderwijk*, en in het Gemeentehuis te *Apeldoorn*.

De Ontvanger voornoemd,
VAN BROECKHUISEN.

---

§ † § De Notaris *POOL*, te *Druten*, zal, op Dingsdag † † den 6. Maart 1827, des namiddags ten 3 ure, ten Her- † berge van de Erven *D. VAN DER WIELEN*, te *Druten*, openlijk aan de meestbiedenden veilen, en 14 dagen daarna verkoopen:

1. Het van ouds bekende LOGEMENT *DE KROK*, gelegen in het voornaamste gedeelte van het Dorp *Druten*, naan den Grooten Weg, tusschen *Nijmegen* en *Tiel*, met groote TABAKSSCHUUR, en BROUWERY, TUIN en BOOMGAARD.
2. Vier Bunders WEILAND, *de Heufkens*, onder *Puiflik*.

VERKOOPING
[illegible]
[illegible]

Op tijd en plaats nader op te geven, zullen, namens de Eigenaren, in de maand Maart of April 1827 worden geveild:

DE COMMANDEURS OF GREBSCHE WAARDEN, met de, in dezelve gelegene BOOMGAARD, tot en aan dezelve behoorende RYSWAARDEN, groot te zamen 62 Bunders en ruim 73 Roeden; — benevens het op dezelve WAARDSMANSHUIS, met ACHTERHUIS en SCHUUR, alles naast en aan elkander gelegen, tusschen de Rivier den *Rijn* en den *Grebbendijk*, onder de Gemeente *Rhenen*, naast de Uiterwaarden van den Heer [illegible] *PRINSTEREN*.

[illegible]

---

† § † De Ondergeteekende, Correspondent der ONDER-§ § LINGE BRANDWAARBORG-MAAT-§ SCHAPPY, onder Directie van den Heer *JACOB* DE *JONG*, te *Amsterdam*, ontvangen hebbende de gewone jaarlijksche Assignatien voor de Bijdragen der Deelgenooten in de Brandschaden en Administratie-kosten, heeft het genoegen aan de Eigenaren van Gebouwen, binnen deze Stad, te berigten, dat dezelve slechts bedragen *een en tachtig en een vierde Centen* van iedere duizend Gulden verwaarborgde som, in de gewone klasse, voor de Steden van het eerste onderdeel, onder welk onderdeel deze Stad is gerekend te behooren; zijnde alzoo die Deelgenooten derhalve nog circa een vierde gedeelte in kosten minder verzekerd geweest, dan de minste hiervoor bepaalde premie bij eenige Societeit of Maatschappij.

Arnhem, den 26. Februarij 1827.

G. H. MOLL.

---

§ † § Directeuren der nieuwe meer gelijkmatige BRAND- † † WAARBORG-MAATSCHAPPY, te § *Loenen*, aan *de Vecht*, berigten mits deze, dat tot hunnen Correspondent, voor de Stad [illegible] is benoemd en aangesteld de Heer en Mr. [illegible] te *Velp*, bij wien men zich, tot deelneming en verdere informatien, gemelde Maatschappij belangende, kan vervoegen.

Adres te *Velp*, op *Dulkershoff*, en te *Arnhem* in de *Bakkerstraat*, No. 87.

Loenen, aan *de Vecht*, den 12. Februarij 1827.

J. VAN VEEREN,
H. VAN VEEREN,
Directeuren.

---

† † † UIT DE HAND TE KOOP, om, tegen § § primo Augustus aanstaande, of eerder, te aanvaarden, † een zeer geschikt en weldoortimmerd HUIS, voorzien van onderscheidene BENEDEN- en BOVEN-KAMERS, KELDER en verdere GEMAKKEN, benevens een gedeelte van eene OPEN PLAATS, een en ander een alleraangenaamst uitzigt hebbende op het Landgoed *Zonbeek* en gelegen aan de St. Janspoort te *Arnhem*. Te bevragen bij den Eigenaar, wonende in wijk C. No. 246, aldaar; brieven franko.

---

§ † § TE HUUR, een ZOMERVERBLYF, † † te *Oosterbeek*, een uur van *Arnhem*, zeer nabij de Ri-§ vier den Rijn en den Straatweg van *Arnhem* op *Utrecht*, bestaande in vier KAMERS, KEUKEN, KELDER, KOEPEL en WANDELINGEN, te aanvaarden met primo Mei aanstaande of vroeger.

Adres, met gefrankeerde Brieven, bij den Schoolonderwijzer, *MARKENSTEIN*, te *Oosterbeek*.

---

§ § § TE KOOP, eene zeer net onderhouden Gebombeer- § § de ROLKOETS, zoo goed als nieuw. Adres bij § den Zadelmaker *PASMAN*, te *Zutphen*.

---

† † † Er wordt gevraagd tegen primo Mei [illegible] † † Buitentje, boven *Zutphen*, een [illegible] † van de Hervormde godsdienst, [illegible] goede Attestatien voorzien, om een [illegible] waar te nemen en een Paard op te passen, tegen Kost, Inwoning, *f* 50 's jaars en Bovenkleeren.

Adres onder Letter *A.*, met gefrankeerde Brieven of in Persoon, bij den Boekhandelaar *H. C. A. THIEME*, te *Zutphen*.

---

§ § § In eene der voornaamste dienstein *Leeuwarden*, wordt, § § tegen primo Mei aanstaande, verlangd eene KEU-§ KENMEID, haar werk in alle deelen goed verstaande, en van goede Getuigschriften, zoo van hare bijzondere bekwaamheid in het koken, als van hare zindelijkheid en zedelijk gedrag voorzien. — Adres, onder de Letter *N.*, bij den Boekverkooper *VAN LOGCHEM*, te *Haarlem*.

---

† † † Op een Dorp, in de nabijheid van *Leyden*, verlangt † † † men, tegen primo Mei aanstaande, voor hoog Loon, eene bekwame zindelijke en werkzame KEUKENMEID, liefst eene Geldersche, — men vervoege zich, voorzien van goede Getuigenissen, in Persoon of met vrachtvrije Brieven, onder Letter *T.*, om nadere informatien, ter Boek- en Courant-Drukkerij van *C. A. THIEME*, te *Arnhem*.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.